

Teaterblod gør mester

Fotos: Joachim Rode

Teamwork med tydelig rollefordeling er vigtigt, når det går stærkt. Jordemoder Michelle Skop Kolls holder fast på livmoderen ved den kraftige blødning, mens social- og sundhedsassistent Gitte Gulløv gør klar til drop.

På Rigshospitalet øver de sig i de sjældne tilfælde af akutte fødselskomplikationer. Med en tydelig 12-armet blæksprutte til hjælp.

Blodet fosser ud, og i løbet af få sekunder er bleen ved kvindens underliv helt gennemvædet. Jordemoder Michelle Skop Kolls trykker sin hånd udvendigt mod den store livmoder med moderkagen indeni for at stoppe blødningen, mens hun undersøger, om det er muligt at få født moderkagen.

"Tilkald en læge, og mål hendes blodtryk," siger hun til social- og sundhedsassistent Gitte Gulløv, som straks taster nummeret, siger en kort besked og griber ud efter blodtryksmåleren.

"Nu måler jeg lige dit blodtryk," siger Gitte Gulløv til patienten - og ryster derefter let på hovedet af sig selv. Patienten er nemlig en udtjent mannequindukke og et fødefantom, som i dagens anledning er udstoppet med en ægte moderkage og godt med teaterblod.

Hovedsagen er med på en øvelse i 'akutte hændelser på fødegangen' på Obstetriske Klinik på Rigshospitalet. Stemningen er hektisk, men samtidig rolig og kontrolleret, ligesom i virkeligheden. Faktisk så autentisk, at flere har begået samme 'fejl' som Gitte Gul-

» I øvelserne er der ikke nogen, der er dumme. Hvis de begår en fejl, er det jo fordi, vi ikke har lært dem godt nok op, så derfor gør vi meget ud af at være serviceorienteret og tilbyde frivillig træning på fantomer eller guidelines bagefter," siger overlæge Jette Led Sørensen, der er en af hovedkræfterne bag øvelserne. Hun fik i sin tid idéen til de akutte øvelser med hjem fra et studiebesøg i Skotland.

Blandt medarbejderne var der i begyndelsen en del skepsis omkring øvelserne. En skepsis, som Michelle Skop Kolls mener, skyldes den pludselige udfordring på fagligheden.

"Men i øvelserne er der jo netop ingen, der skal føle sig udstillede. I stedet får vi opdateret nogle færdigheder, der ellers godt kan ligge stille i det daglige, så nu er vi glade for det," siger hun.

INGEN ER DUMME

Det er ikke første gang, der bliver afholdt øvelse. Siden 2003 har Obstetriske Klinik på Rigshospitalet gennemført planlagt træning for alle medarbejdere, og fra 2007 er det blevet suppleret med udførelsen af fem uvarslede øvelser i akutte hændelser ved fødsler.

"I øvelserne er der ikke nogen, der er dumme. Hvis de begår en fejl, er det jo fordi, vi ikke har lært dem godt nok op, så derfor gør vi meget ud af at være serviceorienteret og tilbyde frivillig træning på fantomer eller guidelines bagefter," siger overlæge Jette Led Sørensen, der er en af hovedkræfterne bag øvelserne. Hun fik i sin tid idéen til de akutte øvelser med hjem fra et studiebesøg i Skotland.

Blandt medarbejderne var der i begyndelsen en del skepsis omkring øvelserne. En skepsis, som Michelle Skop Kolls mener, skyldes den pludselige udfordring på fagligheden.

"Men i øvelserne er der jo netop ingen, der skal føle sig udstillede. I stedet får vi opdateret nogle færdigheder, der ellers godt kan ligge stille i det daglige, så nu er vi glade for det," siger hun.

DET SKER SJÆLDENT, MEN ...

Heldigvis forløber langt de fleste fødsler nemlig helt efter bogen, så det er bestemt ikke hverdagskost med de alvorlige hændelser. En kraftig blødning fra livmoderen, som den Michelle

netop har øvet sig på, sker i gennemsnit to gange om ugen på Rigshospitalet, og det er den mest hyppige af de hændelser, der er blevet trænet uvarslet i.

"Jeg blev uddannet som jordemoder i 2002, og jeg har for eksempel aldrig prøvet at forløse et barn med fastsiddende skuldre," siger hun.

Men de ting sker, og når man først står i situationen, så er det ikke rart, hvis kompetencerne er rustne eller kommandovejene usikre. Derfor bliver alle øvelserne afsluttet med en grundig evaluering, hvor alle deltagere får talt forløbet igennem, hvilket forebygger personalets stress og ubehag, mener Jette Led Sørensen.

DEN 12-ARMEDE BLÆKSPRUTTE
Faktisk er sygefraværet blandt jordemoderne halveret, siden de planlagte øvelser blev indledt i 2003, ligesom tilfælde af akut kejsersnit også er faldet markant i de løbet af de sidste par år. Men hverken Jette Led Sørensen eller chefjordemoder Mette Simonsen tør lægge hovedet på blokken for den direkte sammenhæng.

Ikke desto mindre er Michelle Skop Kolls og Gitte Gulløv enige om, at øvelserne har givet dem en større faglig tryghed, fordi de får prøvet det hele igennem, inden det er alvor. Især Gitte Gulløv er glad for, at hendes rolle i det hektiske rum er blevet mere tydelig for de øvrige faggrupper.

"Vi er ikke uundværlige, men vi er altså heller ikke 12-armede blæksprutter," griner hun og tilføjer at mange af kollegerne i sosu-gruppen er begyndt at efterspørge flere øvelser.

Michelle Skop Kolls må også indrømme, at øvelsen har gjort rollefordelingen mere tydelig.

"Jeg kan jo slet ikke klare mig uden en social- og sundhedsassistent, men jeg er nødt til at være opmærksom på, at hun ikke kan kalde lægen, måle blodtryk og lægge drop i et og samme sekund. Så jeg skal være mere tydelig omkring, hvad jeg vil have gjort hvornår," erkender hun.

Line Frederiksen
line.frederiksen@regjionh.dk

(Kvalitets)prisen på det hele

De akutte øvelser er finansieret af 1,2 millioner støtte kroner fra det daværende H.S. Derudover har chefjordemoder på Obstetriske Klinik Mette Simonsen skudt klinikkens kursusmidler ind som ekstra støtte.

"Jeg bakker op, fordi jeg tror på, at det giver bedre trivsel og får personalet til at yde sit bedste. Øvelserne

bliver holdt realistisk og simpelt, og det, tror jeg på, virker bedre, end hvis man skal trække personalet ud af afdelingen for at give dem individuelle kurser," siger hun.

Øvelserne kostede også store roser fra regionsrådsformand Vibeke Storm Rasmussen (S) ved uddelingen af regionens kvalitetspris i maj måned.

En social- og sundhedsassistent kan i modsætning til læge og jordemoder forlade patienten. Her er Gitte Gulløv ved at veje det tabte blod for at se, om der skal gribes yderligere ind ved blodtab over en liter.

Ny hospitalsdirektør på Frederiksberg

1. december får Frederiksberg Hospital ny direktør. Den nye mand på broen hedder Jonathan Schloss, er 39 år - og har en fortid som direktør i Falck Health Care.

Frederiksberg Hospital har fået ny direktør. Ud af et stærkt ansøgerfelt på 23 kandidater faldt valget på 39-årige Jonathan Schloss. Og selvom den nye direktør kommer direkte fra en tilsvarende stilling hos Falck Health Care, er han ikke noget helt ukendt navn i regionen.

Jonathan Schloss har nemlig tidligere i sin karriere været ansat økonom på Hillerød Hospital og som specialkonsulent i Psykiatrien i det hedengangne Frederiksberg Amt. Karrieren byder også på chefstillinger i Kommunernes Landsforening - og for det kontorchef i sundhedsforvaltningen i det gamle Bornholms Amt.

Patienten bloder kraftigt efter fødslen, så jordemoder Michelle Skop Kolls må tjekke, om moderkagen kan fødes, og om der er brug for at tilføre ekstra blod.

EN AKUT HÆNDELSE PÅ FØDEGANGEN

Øvelserne udspiller sig over fire scenarier:

1. Kraftig blødning efter fødslen.
2. Barn med fastsiddende skuldre under fødsel (hovedet er født, men skuldrene sidder fast).
3. Svangerskabsforgiftning med kramper.
4. Genoplivning af uventet dårligt nyfødt barn.

Personalet bliver kaldt akut, og i det øjeblik de træder ind på stuen, får de at vide, det er en øvelse, og at de skal gøre præcis, som de plejer, mens observatørene kigger på. Bagefter mødes alle til fælles gennemgang og evaluering af forløbet.

Flere konkrete tiltag er kommet ud af evalueringerne. Blandt andet laminerede kliniske vejledninger, nye observationsskemaer, telefonlister med tal, der kan læses på lang afstand og stopure på alle stuer.

250 år med babyer

I år er det 250 år siden, de første skrig lod fra en nyfødt baby på Rigshospitalets fødeafdeling - og det er lidt af en bedrift. Faktisk er der tale om Danmarks allerførste egentlige fødeafdeling. Det kongelige Accouchement-Huus blev nemlig oprettet på Frederiks Hospital, der var forløber for vore dages Rigshospital.

Flere obstetrikere, jordemødre og andre med interesse for fødsler deltager i et tværfagligt obstetriske jubilæumssymposium torsdag den 19. november. Festlighederne fortsætter for de tilmeldte deltagere på Københavns Rådhus, som er vært ved en lækker buffet og tilhørende underholdning.

Amager Hospital indstillet til ArbejdsmiljøPrisen

Amager Hospitals arbejde med stressforebyggelse er noget, der bliver lagt mærke til - også uden for hospitalets mure. Hospitalet er således blevet indstillet til ArbejdsmiljøPrisen 2009.

Hvert år uddeler Arbejdsmiljørådet en pris til en virksomhed, der arbejder særligt flot med arbejdsmiljøet. Og i år er Amager Hospital blevet indstillet til prisen i kategorien psykisk arbejdsmiljø.

Indstillingen kommer i kølvandet på hospitalets store indsats med at forebygge stress og forbedre det

psykiske arbejdsmiljø generelt i 2009. Arbejdet har haft fokus på uddannelse af både ledelse og personalet - således har alle ledere på hospitalet været på kursus i løbet af året, mens nøglemedarbejdere har været på temadage om stress.

Arbejdet på tværs af hospitalet - og i særdeleshed i to udvalgte afdelinger - er desuden blevet fulgt tæt af et film-

hold, som laver en undervisningsfilm om stressforebyggelsen på Amager Hospital. Filmen forventes at være klar til januar næste år - og vil sandsynligvis senere være at finde på regionens intranet.

Vinderen af ArbejdsmiljøPrisen 2009 afsløres den 25. november i DGI-Byen.